

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôl'a, candu concedu ajut'oriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunat'oria.

Brasiovu 1 Decembre 19 Nov. 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti, pretu de 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 galbini publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Deputatii de nationalitate romana in diet'a Ungariei.

Déca partit'a aristocratica din Transilvani'a intre anii 1863 et 1864 voiá a nesci (a ignora) cu totulu conlucurarea si purtarea celoru cativa deputati si regalisti maghiari, carii luasera parte la diet'a acestui mare Principatu tienuta in acei doi ani, apoi cu atatu mai virtosu se cuvine partitei la care ne renumeramu si noi a nesci din partea sa orice lucrari ale aoloru onorabili conationali si compatrioti ai nostrii, carii condusi de convictionile lor au aflatu cu cale a merge la Pest'a si a lua parte la lucrarile dietei. Noi adica tienemu si vomu tiené in tota viet'a nóstra la doctrin'a adoptata inca din 16 Maiu 1848, sustienuta si aparata de atunci incóce la tóte ocaziunile, ca déca este cá referintiele de statu ale Transilvaniei catra Ungari'a se se reguleze dupa maxime si conditii n ó ue, acelea maxime si acelea conditii trebuie se fia statorite prin buna invoiéla de catra ambele diete cu dreptu coordinat si numai dupa inarticularea natiunii romanesci si dupa resturnarea oricarui privilegiu, éra mai virtosu alu celui incarnatu in legea electorala. Pre catu timp nu se intempla acésta, noi privimu tier'a cá subjugata, precum ne respicaseramu si in petitiunea din 30 Dec. 1866. Statorindue noi acésta regula de conduita, s'ar paré ca chiaru si foile care póte ca apara opiniunile nóstre aru fi se nu se ocupe de locu cu activitatea séu neactivitatea dloru deputati romani din Transilvani'a. Cu tóte acestea credemu, ca nici la unu diaristu nu i se póte denega dreptulu de cronicariu. Precum foile aristocratice au inregistratu in 1863—4 tóte lucrarile dietei transilvane si au dechiaratu numai din timp in timp, cumea partit'a lor nu se tiene obligata prin legile aceleiasi, intooma ne pastramu si noi dreptulu, ba simtimu o datorintia de a inregistra acte si fapte.

Evenimentele lunilor din urma ne facu cá se inregistramu si cu privire la ddnii deputati romani dela Pest'a unele impregiurari.

De candu s'a redeschisu diet'a Ungariei in asta tótna la cateva ocaziuni in care s'au ceratu voturile membriloru casei deputatiloru se vediu, ca ddnii deputati romani éra séu neinvoiti intre sine, séu dóra tocma desbinati. Unii au votatu cu partit'a ministeriala, alii din contra cu opusetiunea; unii s'au abtenuu fiindu de facia, alii éra si absentatu dela respecti-vele siedintie remanendu pe la locuintiele sale. Despre cei carii nu'si infaciosiara literale credentionali nici pana astadi, prin urmare nu sunt nici verificati, se reflectéza simplu, ca au remasu acasa in Transilvani'a.

Deputatii romani din Transilvani'a n'au primitu instructiuni dela alegatorii lor, pentruca legea nu mai sufere asia ceva; inse nici ei n'au publicatu nainte de alegere vreo profesiune de credintia politica, prin urmare nimeni nu póte sci, pentru care scopu au fostu ei alesii in diet'a din Pest'a, séu pentru ce scopu au mersu acolo.

Aici póte reflecta cineva ca chiaru modul votarii despre care ne fú vorb'a mai in susu arata curatu, care de ce partita se tiene, prin urmare totuodata care cu ce scopu a mersu la Pest'a.

Déca ar' puté fi pe la noi vorb'a despre deputati numai cá de ómenii outarei partite, atunci amu accepta si noi acea reflectiune fara contradicere. Cá se tacemu inse, ca de cei oarii pana acuma n'au votatu niciodata totu nu'ti

poti forma nici unu feliu de opiniune, dar' apoi publiculu este dedatu a vedé in acei deputati nu numai ómeni din outare partita, ci totuodata si romani, cum si fi ai marelui Principatu Transilvani'a. Publiculu celu naintatu are incoi curiositatea de a intreb'a, ca in acestea dóua calitati specificate mai la urma ce atitudine voru lua, ce purtare voru avé la timpul seu deputatii transilvani de nationalitate romanésca. De asemenea intrebare nu avemu se ne miramu; sasii inca o punu mai pe fiacare di catra conationalii lor care intr'o forma care in alt'a.

Astadi unui deputatu din Transilvani'a nu'i mai este ertatu se fia si austriacu. Bine, preste acésta linia amu trecut; pe deputatii transilvani iau gonitu din Vien'a si iau instradatu cum se dice la Pest'a. Deputatiloru transilvani in Vien'a le fusese ertatu a fi si transilvani si romani. Le este ertatu acésta si in Pest'a?

In parlamentulu din Vien'a constitutiunea octroata in 26 Fauru 1861 trecu prin cateva reforme radicali, a autonomiei provinciiloru se facura unele concesii, li se recunoscura unele drepturi nóua.

Uniunea Transilvaniei cu Ungari'a se prochiama in principiu, se si efeptu in cateva ramuri ale vietii publice. Cu tóte acestea ministriul ungurescu a recunoscutu in facia lumii de repetite ori, ca mai lipésece inca, cá conditiunile uniunii se se desbata, de si nu in dóua diete dupa vointia romaniloru, nici dupa esemplulu Croatiei, ci numai in un'a, in cea unguresca, cu tóte acestea elu a recunoscutu necesitatea si a dechiaratu ca sta gata de a propune uniunea la ordinea dilei.

Credu ca e de prisosu a mai observa, ca partit'a maghiara din Transilvani'a va pretinde fusiunea pura si simpla. Lumea este curioasa a sci, ca in acelu casu in care parte voru vota deputatii de nationalitate romanésca carii se afla la diet'a din Pest'a? Publiculu este aplecatu a crede, ca acei deputati au acceptatu uniunea Transilvaniei cu Ungari'a in principiu prin acceptarea mandatului pentru diet'a Ungariei, voiesce inse a sci, déca ei au primitu si uniunea neconditionata, adica fusiunea, séu ca sunt gat'a de a pune si ei la timpul seu conditii si ale apara cu barbatia.

Ei voru vota ori cum voru afla cu cale si ómeni de partit'a nóstra nu voru avé cu ei pentru acésta nici in oliu nici in manea. Este inse unu judetiu, de carele nu scapa nici unu omu din cati se amesteca in politica si iau parte la lucrarile unui corpu legislativu. Acelu judetiu este istori'a, e posteritatea.

Provinciiloru de preste Lait'a li s'a pastratu si a d a s u autonomi'a.

Croatiei, Slavoniei, Dalmatiei i se garanteza mari drepturi de autonomia, fara cá se se indestulésc'a nici cu atata.

Miculu „Sachsenland“ din Transilvani'a isi exercitéza chiaru astadi drepturile de autonomia, ut figura docet.

Provinciile monarchiei prusiene isi au dietele lor, pre langa care prosperéza de minune, éra monarchi'a isi are parlamentulu seu.

Mai multe comitate din Ungari'a se incórda a'si pastra celu pucinu atata autonomia, cata au provinciile de preste Lait'a.

Tóta lumea européna lupta in dilele nóstra in contra centralismulu absolutu. Toti recunoscu necesitatea unui centru, nu inse centru fara radiiele luminat'ore si incaldit'ore ale autonomiei.

Vota-voru deputatii de nationalitate romanésca pentru desfiintarea autonomiei marelui Principatu alu Transilvaniei?

Multe se potu intre ómeni si credu ca sub unele séu alte forme istori'a se repetiesce pe sinesii necontenita, éra opiniunile ómeniloru sunt

ei trebuie se fia libere; inse opiniunea ome-nésca nu póte altera nici unulu din adeverezile eterne. Pentru autonomi'a Transilvaniei si pentru emanciparea natiunii romanesci cá natiune lupta nesoe adeverezile sublime, cunoscutu totuoror cati voiescu se le audia. Acelea adeverezii nu se voru puté desvota in vecii veciloru. B.

Brasiovu. (Adunari municipali.) Locuitorii acelei parti a marelui Principatu, care e cunoscuta sub numire de fundus regius — pamentu regescu, de drepturile municipali vechi confirmate din mai multe suverani tragu incai atatu folosu, ca cu tóta resistenti'a unoru sisteme absolutistice si feudalistice corpurile lor representative se aduna din timpu in timpu si isi cauta de interesele lor. Mai anome representatiunile orasiloru si ale cetatiloru se aduna fara nici o marginire ori candu afla cu cale respectivulu presiedinte, carele pe aici se numesce oratoru; éra representatiunile scaunelor si districtelor inca se aduna de cate ori se simte trebuinti'a adunarii, la 3 la 4, uneori si la 2 luni. Acelea representatiuni nu sunt nicidecum organizate si compuse cá de modelu, o scimu acésta cu totii, ele inse totu sunt unu feliu de representatiuni, in care de si se afla multi membrii nepasatori si lenesi, se afla inse si zelosi, carii nu'si pregeta a vedé de trebile publice, a imboldi pe deregatori si a controla lucrarile lor; éra fiinduca adunariile acestoru representatiuni sunt mai dese, ele au si timpu mai multu spre a se ocupa cu afaceri publice, candu din contra in cealalta parte a tierii representatiunile municipali se aduna multu mai raru si atunci inca numai cá de fuga; preste acestea timpul de 2 multu 3 dile se perde adesea cu certe de nimicu, cu ambitiuni si urgii personali. Acésta diferentia esentiala in tractarea causelor publice se oúnosce pe tinenturi, ele saru cum amu dice, in ochii calatorului. De vreo 60 ani incóce s'a incubatu si intre sasii multa amortiéla si nepasare; cu tóte acestea totu se mai afla multi carii isi deschidu gurile si se misca pentru binele publicu. Din contra in tinenturile feudalistice cade si ce se facue bunu de mai nainte. In acestu punctu maghiarii si romanii se potu lua de mana, pentruca se mérga amendoi in scóia sasiloru. Déca sasulu e molaticu, elu inse totu merge incetisioru in nainte; din contra romanulu si maghiarul sunt cam fatalisti; ei astépta cá Ddiu séu noroculu se faca tóte pentru densii; éra déca nu se face nimicu pe voi'a lor, atunci romanulu se trage la o parte busimflatu si nu mai face nici pucinu catu facuse mai nainte. Acésta stare sufletésca o numescu cartorarii a pathia; éra maghiarulu trasnesce, fulgera, trantesce, arunca, suduie.

Se spune ca spathi'a ar' fi lipitiósa cá si cascatur'a din fabula; candu casca unulu mai mare, casca toti dupa elu cá si regimentulu cutare la cascatur'a comandantelui outare. Inse cu cascaturu nu se face nici natiune, nici patria, nici statu; cascatur'a e simptom'a somnului, éra somnulu este icon'a cea mai nemerita a mortii. —

Brasiovu. In adunarea reprezentantiei comunali din 27 Nov. pre langa terminarea unui mare numeru de trebi curente s'au decisu si unele lucruri de interesu comunu si anume.

In respectulu canalisarii se aflá cu cale, ca dupace cas'a comunala sacrificá si pana acum sume fórte mari pentru canalisari cu pétra cioplita, canalulu din Brasiovechiu si altulu din Schiai se se faca din cas'a comunala numai pre catu aceleasi trecu priu locuri comunale, éra pentru restu se platésca vecinatatile. Secururile suterane din strata funariloru nu se voru face din feru turnatu, pentruca din feru ar' costa cu

35 mii fl. mai multu cá din lemnu; deci se cere dela ingineri si tehnici unu planu nou.

Asupra paduritului s'au redicatu érași voci tari si s'a scriu la on. magistratu, cá se stringa in pinteni mai altmintrea pe deregatori'a padurariloru cetatii, pentrucá se se cunósoa pe ce se cheltuescu 14 mii fl. pe anu.

In privinti'a fabricii de gazu, care mai cere o despagubire de 1216 fl. pe a. o. s'a observatu intre altele, ca vecinatatile platescu fóite greú si reu partea ce se vine pe ele, ca socoté'la loru respectiva este incuróata si ca in acésta cauza trebue se se iè mesuri multu mai strabatátóre.

Din contabilitatea comunei se vede, ca acésta comuna imparti pe anulu c. preste 10 mii fl. v. a. la o multime de familii scapatate, veduvite, orfane, bolnave neputintóse, fara diferentia de nationalitati si confesioni, ca inse intre cei ajutati s'au stracuratu mai multi straini din alte comune, cum si ca comun'a e in periculul de a i se multi proletariatu strainu preste mesura. Deci s'a decisu, cá se se faca in celu mai scurtu timpu o conscriptiune acurata de toti locuitorii, vechi, noi, naturalisati si ou totulu straini, éra intr'aceea orice persóne aflate cá vagabunde se se tramitia nesmintitu si neaparatu la urm'a lor, adica la comunele de unde au venit.

Servitiulu politienescu dela unu timpu incóce s'a ingrennatu preste mesura; éra fiinduca cu institutul vechiu alu pazitoriloru de nópte nu mai e indestulatu nimeni, s'a decisu din nou, ca in locul celor 60 pazitori de nópte se se multiésca soldatii politienesci bine armati si bine deprinsi, carii se fia comandati a patrola pe rendu preste tóta nóptea. Intr'aceea tatiloru de vecini (capitani de patrarie) inca li se recomanda energia mai multu in sustinerea ordinii.

Se face propunere, cá trotoarele se se curatie regulatu de nea indata dupa fiacare ninsóre, pentrucá se nu venimu in periculu de a ne frange ósele pe trotoare inghiatiate si luncóse cá stiol'a.

Unu comunicatu alu comitatului Zemplinu, care cere cá se le stamu in ajutoriu la dieta pentru gonirea oricarei alte limbi din trebile publice afara de cea maghiara, s'a pusu ad-acta. —

Sibiu 24 Nov. c. n. 1867.

Domnule Redactor!

D. corespondente dela Clusiu Gr. Chiffa in Nr. 87 alu Gazetei, dice: ca ar' fi intielesu, cumca comitetulu Asociatiunii transilvane romane in un'a din sedintiele sale din urma, ar' fi asemnatu unu stipendiu din cele mai principali la unu renegatu, care inegrise pre romani in foile neromane — — — si apoi intreba, ca óre oine suntu patronii lui?

Fiinduca d. cor. atinge unu corpu morale nationale, adica comitetulu Asociatiunii transilvane, carele, incatu sciu eu, totudéun'a cu tóta scrupulositatea s'a nevoitu dupa potintia a corespunde chiamarei sale nationale: in interesulu adevéruului si pentru chiarificarea lucrului, cum si cá romanu, me simtiu detoriu in cateva cuvente a respunde la asertionile susu atinsului d. corespondente.

Cá unulu, carele am avutu fericirea de mai multi ani a asistá la sedintiele comitatului Asociatiunii cu ocaziunea impartirii stipendialoru Asoc. me simtiu detoriu in interesulu adevéruului, a constatá, cumca comitetulu totudeauna se pórtu in ast'a afacere, condusu de principale cele mai salutarie, é' nu de patronarea cutarui séu cutari concurentu. Comitetulu in afacerea impartirii stipendialoru, avú totudeauna de principia conducátória, progresulu, moralitatea si miseratatea teneriloru concurenti, constatate prin atestate demne de credintia. De aceste principia fú condusu acelu corpu morale si cu ocaziunea impartirii stipendialoru pre an. scol. cur. Déca totusi pre lunga intentiunile sale cele mai nevinovate si mai curate, a potutu se se insiele in bunele sale presupusetiuni, precum acést'a de multeori se póte intemplá in lucrurile ómenesci pre langa cea mai curata intentiune, cu tóte aceste eu credin, ca acelu corpu moralu nationalu nu merita a fi tractatu astfelu, si a fi numái decatu denunciatu la lumea largu, ca dá stipendia la cutare renegatu. Stipendialu, deepre care se pare a aieptá d. coresp., fú datu, — cá si celealalte — pre bas'a documentelor de progresu si moralitate, produse dia partea concurentelui, si debue se recunoscú, ca comi-

siunea esaminatoria si opinatória in privinti'a concurselor intrate pentru cestiunatul stipendiu, esaminandu si combinandu atestatele si documentele resp. n'a potutu se faca alta propunere mai drépta si mai corespondiatória principialoru statorite din partea adunariloru generale ale Asociatiunii si resp. ale adun. gen. din 1862, relativu la conferirea stipendialoru. Déca, ou tóte aceste, relativu la concurentele de sub cestiune, s'a potutu, pre langa cea mai curata intentiune, se se insiele in presupusetiunile cele bune comisiunea esaminatoria si resp. si comitetulu Asociatiunii; aici, dupa opiziunea mea, nu e de vina nici comisiunea nici comitetulu, prin umare nu merita imputare in publicu. Ca-ci, déca comitetulu Asociatiunii, pre timpulu conferirii stipendialoru, avea la mana date si informatiuni secure, cumca cutare teneru concurentu e renegatu, ca innegresce pre romani, in foile neromane etc. a tunc i de sigur u unu atare retacitu, n'n'i ar' fi conferitu nioiodata stipendiu, din denarii natiunii.

Cá unulu, carele totudeauna am tienutu si tienu, ca concordia, fratiésca cointielegere, e unulu dintre factorii cei mai vitali ai prosperarei si consolidarei unu corpu nationale si resp. alu unei natiuni bantuite de atatea calamitati, cum e si natiunea nóstra, 'mi asi luá volia ou cea mai cordiale amóre a rogá atatu pre laudatulu d. coresp., catu si pre oricare romanu cu simturi adevérate si curate, cá se nu ne grabimu a ne dá la golulu lumei partile noastre cele ou umbra, chiaru si in casulu de acelu, unde reulu séu vreo gresiéla comisa de o parte séu alt'a, se póte vindecá usioru si pre alta cale, dar' mai corespondiatória, mai edificátória si mai fratiésca. Chiaru si in casulu de facia, — relativu la obiectulu de sub cestiune, — o informare sincera, spriginita cu date autentice din partea resp., érá dóra cu multu mai binevenita, si póte mai corespuniatória, chiaru si in interesulu bunei armonie, decatu o atare procedura urmata de d. coresp. mai susu mentiunatu. Dupa cum sciu, unu altu barbatu romanu din Clusiu ar' fi trimisu óresicare informatiune pre cale privata la unu membru alu comitatului de aici, dar' daun'a numai, ca si aceea sosi cam tardioru, dupa impartirea stipendialoru Asociatiunii pre an. cor. 1867/8; totusi credin ca si acum 'si va avé efectulu seu.

In urma dle corespondente! eu sum de opiniune, se ne marturisimu sincera unu altui'a pecatele nóstre, si in senulu si spiritulu santei scripturi, se ne nevoimu a ne indreptá unii pre altii cu amóre fratiésca, si numai in casulu, déca nevointiele nóstre in privinti'a indreptarei, nu ne voru succede nici decatu: atunci se alergamu si la alte midilóce mai simtitorie*) In acestu spirit, ne invetia si s. scriptura se procedemu facia unii cu altii, inse se nu ne invinimu numai decatu unii pre altii, in faci'a lumei, cá se nu damu noi insine ocaziune, neamiciloru nostri, — de cari vomu fi avendu destui — a exploatá spre folosulu seu si daun'a nóstra, scaderile, cari le póte ca le vomu fi avendu si noi, cá ómani muritori, supusi slabi tiuniloru ómenesci. — Dle coresp., ou durere de anima trebue se ti marturisescu, — ceea ce si sci bine si dta si sciu altii, — ca déca noi romanii amu fi condusi, in toti pasii nostri, pusi si in interesulu casei nóstre nationale, de acelu mentoru mare alu binelui si alu prosperarei in dividiloru, cá si alu natiuniloru — de acelu mentoru mare dicu carele 'tu numimu cu frumosulu nume: „Concordia“, si pentru a carui onóre si eternisare strabunii nostri redicara temple si statue: 'mi place a orede, ca in acelu casu, facia cu tóte impregiarile nefavoritórié, in care ne aflamu, totusi am stá cu multu mai bine si cu caus'a nóstra nationale, de catu cum stamu in presente. — . . . r. . .

Aproposu! La conventulu celu santu „Concordia“ intru tóte cele salutarie patriei si natiunii, nu pótemu se nu asecuramu si odihnimu pe scriitorulu „Revistei diaristice“ din „T. R.“ Nr. 91, ca nemica alta nu ne conduse nici la atingerea nóstra din Nr. 86, decatu simpl'a

*) Eram prea convinsi, ca comitetulu Asociatiunii nu póte purta vina la casulu de susu, de ceea amu si datu la lumina cartirea numita, pentrucá reirangunduse nici pe supu mana, nici pe din dosu se nu se mai póta suspiciuna lucrurile si nobil'a intentiune a unicului nostru corpu moralu nationalu, ci se fia increderea in bunele lui intentiuni afara de tóta indoie'la, ceea ce acum si trebue se fia. — Red.

privire si campanie a rezultatelor concordiei, candu si unde dominéza acésta preste tóte si preste totu. — De ceea nici ca amu atinsu vreo córda de a dreptulu, cu atatu mai pucinu specialitati; — ci am rechiamatu numai atentiunea celor de pe cali diferite, ce lucra réu voru a contribui la comunulu scopu: ca, facia cu giurstarile, a sositu timpulu, cá se ne intelnimu odata in focalariulu comunelor interese si dorintie nationale patriotice. Apoi „concordia“ mi a fostu, este si 'mi va fi idolulu acela, catra care, de caudu laiu condeulu a mana, mi amu indreptatu, ma si inchinatu tóte trasurile lui, nu numai in cause mari comune patriotice, nationale, confesionale, scolarie etc., ci chiaru si in cele private. — Deci se fimu de acordu cu totii „la gruparea si concentrarea poteriloru nóstre nationali la orce afacere nationala“ nemica partialu se nu ne póta abate dela „concordia“ ce ni o reclama binele comunu. — R.

Din com. **Clusului** 18 Nov. 1867.

(Urmare si capetu din Nr. tr.)

I. Causale ereditarii.

Dupa cum este cunoscutu, in comitate causele ereditarii se pertractéza ou tóta negligerentia, éra averea curandiloru este espusa tuturoru prandiloru.

Judele primariu provóca comitetulu, cá se cugete la midilóce, cu cari se ajute atatu pertractarea grabnica a ereditatiloru, catu si administrarea regulata a averei minoreniloru si curandiloru.

Judele primariu afla greutatile in patent'a din 9 Oct. 1854 si propune, cá comitetulu in representatiunile sale se céra:

1. Cá dóna scaune orfanale se se unésca intr'unulu, cu sedinti'a in Clusiu.

2. Cá acestu scaunu orfanale se aiba si pertractarea ereditatiloru, éra nu numai causele tutorali si de curatoria, cá pana acuma, si se luere prin comisiuni esmise.

3. Cá pertractarile de ereditati se se stérge, pentru maioreni, déca acestia nu voru cereo.

Acestea puncte prin comitetu séu primitu cá se se céra dela ministeriu prin o adresa.

Greutatile nu suntu inse in patent'a din 9 Oct. 1867 de ale cauté. Acésta patenta cuprinde in sene dispusetiuni facute cu tóta ingrigirea, atatu cu privire la o pertractare grabnica a ereditatiloru, catu si la o administrare buna si regulata a averei pupililoru si curandiloru.

Reulu este de a se cauté acolo, ca prin judecatorii nu se observéza tóte piescriptele acestei patente, apoi impartirea ereditatiloru cu realitati, sub jurisdictiunea judecatoriiloru colegiali si scoterea acelor de sub jurisdictiunea judetialoru singulari. —

Acésta asiu puteo si demonstrá, inse nu voiu, cá acésta corespondentia se fia pré voluminósa, fia inse destulu, de argumentu a aminti, ca pentru unu bordeiu cu locu de 40⁰, trebue cineva se vina, d. e. dela Ripa de susu, la Clusiu la pertractare, cale de 5 dile.

Deci dupa opiniunea mea, a' fi, cá spre a usiorá pertractarea ereditatiloru, se se faca dispusetiuni:

a) Cá tóte datorintiele din patent'a d. 9 Oct. 1854, se se lege de judeciale sing. dupa ce acést'a o pretende si patent'a.

b) Dupa ce institutul de comisiuni orfanale, bine organizate, nu numai este bonu si salutaru, ba din contra ar' fi de a se introduce in tóte comunele, nu se póte laudá intrunirea comisiuniloru orfanali intr'unu, ci in comitatulu Clusului ar' fi de a se inmulti celu pucinu la numeru de patru, asia catu la fiacare judeciu singularu se fia o comisiune, care se constédin judele singularu cá presiedinte, din 2 asesori cá membrii ordinari, avendu dupa impregiarari catu se potu de multi membrii onorari, dupa pntintia din tóta comun'a cate unulu, cari s'ar folosí mai multu si fara spese cá comisari esmisi, in locul unde locuiescu.

Asia s'ar poté cu graba pertractá ereditatile si s'ar poté face fara amanare dispusetiunile tutorali.

Unu membru romanu din comitetu a trasu atentiunea aceluia la o alta greutate, ce impedece pertractarea de ereditati si incheia'ea grabnica a aceleia, mentiunandu ceea dispusetiune politica, dupa carea tieranulu si acuma, dupa ce s'a facutu proprietariu mosiei sale, intr'atata, catu este impartirea aceleia oprita, nu póte dispune preste proprietatea sa.

Dupa ce vorbitorulu a desfaieratu prin

esemple, catu contribue acésta dispușetiune la saraciaa tieraniloru si ce urmari triste are pentru familii intregi, candu pentru datorii bagatele, se eșcutéz, mosi'a intréga, ci nu este ertata daraburirea, fiindu spriginutu de mai multi vorbitori, comitetulu a decisu, cumoa in reprezentarea ce voru face la ministeriu, se céra cá urgenta stergerea acestei ordinatiuni.

Cá între ronduri, observezu, ca pentru tóte propunerile judelui primariu, s'a alesu o comisiune, carea a dóua di si a datu opiniunea.

In II. Causele urbariali, dupa propunerea judelui primariu, a aflatu si comisiunea de lipsa, cá acelea se se pertractéza la faci'a locului, asia catu referentele se pornéscu din satu in satu si se totu pertracteze.

Membrulu romanu in asta comisiune, Ladislau Vajda, a notificatu mai inainte de tóte, lips'a comentarei oficiose, a patentei din 21 Iunie 1854, si apoi infintiarea tribunalelor urbariali. Dupu ce densulu cu opiniunea sa in comitetu a statu singuru, aceea si-a dat'o, elucrata cu multe cunosointie si stradanu, in scrisu comisiunei, éra in comitetu s'a otaritu cá operatulu dlui Vajda se se substérna cu celelalte acte ministeriului. CREDU, cumca dl. Vajda, operatulu seu celu intr'adeveru interesantu, 'lu va da si la publicitate*).

Atata despre justitia.

Mai e inca interesanta desbaterea, la o recușitiune venita dela comitetulu comitatului Turdei, in care ceru, cá prin o adresa se spriginéscu si comitatulu Clusiuului aceeași adresa a numitului comitetu, unde densii ceru, ca judeciile singurari se se stérgea si starea lor de activitate se se traspuna solgabiraeloru.

Comitetulu comitatului Clusiuului inse, dupa ce adres'a aceea, a carei aparare se cere, tractéza despre nescie principie de viétia pentru justitia, despre impreunarea justitiei cu administratiunea, nu póte recomanda acésta impreunare, din contra afla unu castigu in separarea justitiei de administratiune.

Romanii inse privescu in impreunarea justitiei cu administratiunea si increderea proceselor ce se tienu de judii sing. judiloru procesuali, o restituire a acestui fetu alu absolutismului, pre care tóte statele culte l'au alungatu, si care la noi ar' deschide calea la decisiuni grabite, fara fundamentu de lege, — ar' periclitá drepturile privatiloru si ar' provocá arbitriuri de totu soiulu.

Cá in tóte comitatele, si in comitetulu comitatului Clusiu s'a statoritu bugetulu pre an venitoriu. Platile s'au redicatu preste totu. Doi insi n'au fostu multumiti cu urcarea platiloru, preotulu sasescu din Clusiu, Hintz si proprietariulu din Samsosfaleu Vajda Samuel sen.

Celu de antaiu cere dela comitetu, cá sei spuna causele, pentru ce urca platile si proportiunea dupa care s'a intemplatu asta urcare. Dupu ce mai multi vorbitori ii dederu desluoiri, se redica contele Ioanu Bethlen jun. si 'lu intréba pre preotulu Hintz, cá sei spuna, cumca dupa ce proportiune tragu senatorii sasi, in unele iurisdictioni, cu multa mai micuție, de catu 1/2 comit. Clusiuului, plati de doua ori asia mari cá asesorii in comitate! La acestea, circumspect et prudens a tacutu.

Vajda Samuel este mai mare patriotu maghiaru decatu maghiarii, elu a pretinsu, ca si platile care suntu se se stérgea, si fiacare se slugéscu din hazafiság.

Este de insemnatu, ca acestu Vajda are unu — — — de fetioru, pre care nu scia pre ce cale l'ar poté indesá in oeva platutia.

In siedinti'a acést'a a comitetului s'a alesu si unu controloru.

Inainte de alegere, preotulu Hosszu, a atrasu atentiunea comitetului la acea impregiurare, ca fiindu receptorulu maghiaru, se fia alegatorii cu ecuitate si se aléga de controloru unu romanu.

La acésta s'a radicatu unu membru maghiaru, alu carui nume nu l'ampotutu aflá, si a **protestatu solemn** in contra la astufeliu de provocari, ca-ci estea suntu bujtagatiasiri, in facia adunarei intregi. Audisi Dta, Dle Redactoru, bujtagatiasiri cá estea ai mai vedintu?! Vedi bine controloru s'a alesu unguu.

In fine s'a cetitu suplic'a aloru doi practicianti pre langa cei doi deputati ai comitatului in Pest'a, in carea ceru, cá se le dè comitatulu

unu onorariu de subsistentia. Li s'a votatu 60 fl. v. a. De unde se voru plati acesti bani, dupa ce comitatulu cassa alodialu nu are, nu se scie, dara atata sta, cumoa acestu onorariu comitatulu are se'lu refuésca.

De asta data numai atatea. *

Óre dintre junii romani cati practicanti se afla tramisi, pentru eșercitiu in parlamentarismu din tóte tienuturile locuite de romani? Vedi acésta e pentru noi o necesitate mai urgenta decatu multe altele. Se o luamu in serioasa consideratiune din tóte impregiurari si se ne pregatimu si noi luptatori de timpuriu, cá la nevoi se fimu bine reprezentati. — R.

Causele urbariali in faci'a unui tribunalu de presa.

(Inchiatiare.)

Eu nu am incheiatu cu nimeni contracte in privinti'a speselor procesuali, prin urmare neci cu clientii din Secuime.

Spesele unui procesu urbariale urditu in in M. Osio-heiu le amu socotitu in 30 fl. v. a., care suma mi s'a si platitu de catra mai multi secui.

Pentru acésta suma am luat informatiune, am pertractatu caus'a in M. Vasarheiu 10 mile departe de Turda, am apellatu si revidintu judecat'a, care pentru clientii mei a fostu mai totu dena ne favoritóre din cauza, pentru ca precum e cunosointu de comunu, o parte a tribunalelor ardelenu a fostu si inca mai e de parere, cumca in Secuime n'a fostu jobagime.

Afara de acésta mai de multe ori am fostu silitu a face calatorii indesiertu pana la M. Osio-heiu, amanandu se pertractarile, fora cá se fiu de timpuriu incunosointiatu. —

Asia au platitu si ómenii din Sz. Anna o parte a speselor procesuali cá anticipatiune.

Cumca cu deosebire procesele secuesci le am purtatu si le portu cu pagub'a mea, se va putea convinge onoratu Tribunalu din celea desorise mai insusu. —

N'a fostu scopulu meu neci decatu de a castiga dela acei clienti ai mei din Secuime sume de bani cu nedreptulu, ci de a'i apara in pericolu in care se afla. —

Leamu primitu procesele mai cu seama din cauza, fiindu ca alti advocati de pe acolo nu voiau ale primi in contra puterniciloru contrarii, ei mai bucurosi isi crutia ostenelele nerentabile, la care eu m'am supusu chiaru in contra intereselor mele proprii. Cu tóte acestea déca clientii mei s'au simtitu asupriti cu anticipatiunile platite, au avutu si au dreptulu a pretinde licuidarea speselor prin tribunalu si a pretinde indereptu summ'a ne licuidata. Numai dupa procedur'a acésta prescisa de lege si dupa ce nu m'asi fi supusu la decisiunile respectiveloru tribunale, ar' fi avutu clientulu meu ouventu de a se plange in contra mea, dara neci atunci nu iar' fi fostu ertatu corespondintelu din „Telegrafu“ a publica despre mine ca despoiu pelea ómeniloru si le mananau carnea.

Ad 8. Nu e adevératu, cumca dela locuitorii din Toplitia, Mesterhaza si Ouesdu asi fi luat sume mari pentru a se le portu procesele. Cumca au platitu pentru procesele care le portu din anulu 1861, e dreptu, dara cumoa facia cu lucrurile mele advocatiale, facia cu spesele avute si carausiile platite prin mine, sar' puté numi mari acelea sume, neci celu mai mare inemicu, neci celu mai coruptu omu nu póte sustiené. —

Mesterhaza si Toplitia se afla in departare celu pucenu de 22 de mile de Turd'a, éra tribunalulu lor de 14 mile. Actele procesuali atatu dela deregatoriile administrative, catu si dela tribunalele urbariali dovedescu pe de plinu, de cate ori am facutu calatoria din Turd'a in faci'a locului si la deregatoriile respective, si cate recușe, apelatiuni si revisiuni in interesulu aceloru comune.

Asia numai dupa specificarea lucrurilor, osteneleloru si speselor mele avute cu acelea procese mai de 7 ani de dile s'ar puté afirma, cumca sumele platite pana acuma suntu prea mari séu prea mici; pana atunci afirmarea despre acelea sume, cumca suntu mari nu e alta, decatu o calumnia respandita cu scopu de a reduce opiniunea publica si a instraina pe publicu de catra mine.

E minciuna ca asi fi perdutu procesulu Toplitieniloru, ca-ci ei l'au pierdutu in ainte de a veni la mine. In 1859 au facutu o pace,

in intielesulu oareia avéu se capete pentru dreptulu de pasionatu si lemnaritu afara de locurile loru proprie 5000 de jugere; inse candu a fostu cá se duca in deplinire acésta pace, s'a ruptu din locurile loru proprie o parte mare, cu care s'a implinitu competinti'a de 5000 jugere. Afara de acésta regularea s'a facutu cu totulu in contra legiloru de segregare astufeliu, in catu neci o parte neci alta nu 'si póte folosi competintia amesuratu scopului.

Judecat'a cea d'antaiu, care ordina segregarea in intielesulu acesta s'a admanatu unui strainu, nu judelui, din care cauza eu am recușu la tóte decisiunile basate pe acésta judecata ne trecuta in putere de dreptu. Pe calea recușelor am eșoperatu asternerea tuturoru aceloru spre decidere la tribunalulu supremu; precum arata resolutiunea sub C. in origine alaturata, inse actele respective in lun'a trecuta in ca nu se afla la tribunalulu supremu*) De unde se vede cumoa acea parte a procesului care o amu primitu eu asuprami inca nu e definitiva decisa, prin urmare neci nu e perduta.

Procesulu Mesterhazei asemenea nu e perdutu, ci din contra e impacuitu din Septembrie anulu curgatoriu. — Impacuirea o amu facutu eu in faci'a locului in Mesterhaza spre cea mai mare multumire a sateniloru, de órece pentru competinti'a din paduri capata peste 7500 jugere. Din acesta cantu se vintu pe fiesoe care jobagiu eliberatu in 1848 peste 40 jugere padure, era dupa sesiunile antice, dupa care au voitu contrarii ale mesura competinti'a legale, se vine dupa fie care sessio anticu cate 125 jugere. —

Asia dara procesulu Mesterhazei nu e perdutu, ci déca acesta impacuire se va lasa in in locu, e castigatu astufeliu, in catu mai bine nu s'a pututu neci spera. — (Vedi si epistol'a lui Pavay).

Dara si celea lalte afirmari ale corespondintelu suntu minciuni si adeca, cumca nu au si fostu neci o data in faci'a locului si asi fi tramisu la pertractari pe alti, pentru ca in anulu 1862 am fostu in persóna in Mesterhaza si Toplitia, am luat eu in persóna in facia locului celea d'antai informatiuni. — Procesulu comunu Mesterhaza l'am pertractatu eu in persóna si l'amu inrotulatu asemenea in persóna la tribunalulu din S. Reginu.

Asemenea nu e dreptu, cumca la pertractari in caus'a acésta asi fi tramisu totu pe Castoreanu si Parthenie Ratiu, pentru ca la pertractarea din 24 Iunie care a tienu pana in 2 Iulie a. e. am tramisu pe Georgie Ratiu, care e juristu absolutu, are praosa de 12 ani de jude si concipiente advocatiale si care nu de multu a si depusu censura de advocatu. — La pertractarile asupra planului de regulare desipte pe 23 Septembrie in fatia locului in Mesterhaza si care a duratu pana in 2 Octobru a. o. am fostu eu in persóna. (Vedi scriórea dn. ad. Pavay si respectivele protocoale.) Procesele locuitoriloru din Ouesdu s'au purtatu in scrisu prin urmare n'a fostu de lipsa a tramite pe nimeni la pertractari. La ascultarea martoriloru in causele acestea am tramisu pe Georgiu Filipu juristu absolutu, fostu jude primariu si omu cu praosa de mai multi ani. Acestea procese suntu decise in 2 instantie, dara nu s'au perdute de totu, de óce suntu tóte revidate la a 3-a instantia. Inse neci perderea aceloru in 1a si 2a instantia nu s'a intemplatu din vin'a mea séu a substitutiloru mei, ceea ce potu dovedi actele respective si cu deosebire motivele judecatiloru revidate.

Din acestea asemenea se vede, cumca celea publicate la punctulu acesta in „Telegrafulu Romanu suntu ne adevérate, suntu calumnii. —

Ad 9 si 10. Nu e dreptu oom ca la celea lalte tribunale inca nu am prea emblatu. Contrariulu aceloru afirmari malitióse si tendentióse se póte dovedi prin actele tribunaleloru din Turd'a, Clusiu, Aindu, D. St. Martinu si Reginu. Actele la care me provocu potu arata, cumoa si intr'o singura cauza nu odata, ci mai de multe ori am fostu la pertractari si am siedintu pe acolo cu septemanele intregi. —

De a merge inca la tóte pertractarile in persóna e cu neputintia si a fostu mai vertosu cu neputintia in anii 1862, 1863, 1864 si 1865, pe candu mai in tóte comitatele Ardealului numai eu singuru aparám causele romaniloru pe la tribunalele urbarieli.

Inse neci acelea cause pe carii nu le am

*) Așteptam se ni se impartasiésca cá se servésca de indreptariu in asemenea obiectu. — R.

*) Auditii minune, tribunalele la care s'au depusu recușele, inca n'au inaintatu actele de atati ani! R.

potutu pertrapta in persóna nu s'au periclitatu, neci s'au perdutu din vin'a mea séu a subatitutiloru mei.

In catu se atinge de provocarea corespondintelui la Nrii Gazetei 27 si 28 din anulu 1866 alaturu aicia 7 atestate sub D. E. F. G. H. I. K. dela acelea comune, ale caroru procese le am purtatu pre acelu timpu si le portu si astadi, si cu deosebire dela comun'a Mesterháza si Cuesdu, la care se provóca si calumniatorulu de acumu. Din acestea se vede, cumca celea scrise de protopopulu Crisianu au fostu totu asemenea calumniu. — Clientii mei si pe atunci, cá si acum suntu indestatuti cu purtarea proceselor, de óre ce dela ei pana astadi neci unu semnu de nemultumire n'am obaervatu. — In urma dupace s'a saturatu corespondintele, Telegrafului cu descrierea minciunilor, se adreaiadia la tinerimea romana dascalinduo, cá se judece bine cui tramine adrese si salutari. Din acésta eshotare se vede scppulu si intentiunea corespondintelui, de a instraina nu numai poporulu, dara si inteligenti'a de oatra mine, si de a destepta antiptatii si ura in contra mea.

Competinti'a onoratului tribunalu se justifica prin acea impregiurare, ca redactiunea si editur'a „Telegrafului romanu“ se afla in Sibiu, unde s'a si publicatu articolulu de sub intrebare.

Onoratu Tribunalu!

Celu mai scumpu tesauru alu omului pe lume este onórea lui; nici o dauna materiale nu se póte asemana cu vatamarea onórei. Si nu e mirare, déca in unele tieri numai prin duclare si varsare de sange se póte da satisfactiune vatamatului, ca-cu prin vatamarea onórei se vatama dignitatea omenésca. Omulu vatamatu in onóre isi perde puterile, se indignéza, i se slabescé voi'a de a continua lupt'a la care e destinatu, in interesulu umanitatei, alu patriei si natiunei. Vatamarea onórei e mai adencu simtita si dureósá pentru acela, caruia ii spune consciinti'a ca si-a implinitu datorinti'a si chiamarea facia cu de aprópele si facia cu connationalii sei. — Etc. etc.

Turd'a in 2 Novembre 1867.

D. R. A. T. I. N.

UNGARIA. Pest'a 26 Nov. Mai. Sa imperatulu sosi la Bud'a, unde va remane vro 5 dile.

Diet'a se ocupa totu cu obiecte menuntiele, cá cum n'ar voi se musce din marulu cestiuniloru celoru mari vitali, cum e caus'a nationalitatiloru. Eri in camer'a deputatiloru la interpelatiunea dep. Gajzágo respunse min. justitiei in caus'a Ardélului, ca legile maghiare de ereditate suntu cu scaderi si trebue se se perfectioneze, apoi potu se searbésca si pentru Ardélu, para atunci unu provisoriu nou ar' conturba numai relatiunile dincolo de Királyhágo (ministru nu perhá numele de Transilvani'a prin gura).

Proiectulu dcapre ereditatea secuiesca inca in anulu acesta se va deslega.

Tribunalele u:bariali se voru asedia in timpu de vro cateva septemani si caus'a cartiloru funduari inca.

Decatu tóte mai de urgentia se affa pentru acum proiectulu de lege pentru emanciparea jidaniloru, pe care 'lu si asternú camerei min. pres. Andrassy, si celu in caus'a drumului de feru. Anulu trece. Vom vedé cum va mai poté ministerulu escusa amanarea cestiunii nationalitatiloru. —

Proiectulu de lege pentru egal'a indreptatire a jidaniloru suna asia:

§ 1. Locuitorii israeliti ai tierii se declara asemenea autorisati la escercitarea tuturor drepturiloru politice cu locuitorii crescini ai tierii. § 2. Orce lege, orce usu si orce ordinatiune, contraria acestei legi, se desfiintiaza prin acésta. —

In Vien'a s'a primitu dualismulu si in cas'a de susu inca se va primi, cá si legea pentru quote. — Pasivistii voru avé timpu de cartitu. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 24 Nov. „Romanulu“ din 12 ne anuncia, cumca in 23 sér'a

s'a datu in onórea minist'iloru unu banchetu din partea comericiului capitalei, la care fura invitati toti barbatii insemnati din tóte partitele si din tóte starile societatii. Banchetele politice au o mare insemnatate si acésta nu o putem denegá nici acestui banchetu, indatace vomu cumpani toastele ce s'au redicatu in decursulu lui.

Unu comerciantu aratá in primulu toastu multiamirea comericiului capitalei si reculosciinti'a lui detorita ministriloru, pentruca au adoptatu in credeulu loru politicu principale societatii moderne, ideele domnitóre in Europ'a libera, staruindu cu nestramutata si neobosita credintia a le castigá triumfulu in statulu romanu si urandu si siesi si tieriei intregi o durata lunga a starii de lucruri de astadi supu guvernulu, care lucréza spre a i intari fericierea si spre a i ascurá drepturile si libertatea intoná: „Se traiésca Carolu I.! Se traiésca ministerulu seu!“

D. Stefanu Golescu min primariu in numele ministeriului pronuncia urmatórele cuvinte:

„Domniloru, inchiu cu fericiere in numele colegiloru mei acestu toastu pentru corpulu intregu alu comerciantiloru din capitala.

„De candu s'a suitu pe tronulu Romaniei una dinastia ilustra, ale careia virtuti stramosiesci chiaru in acelu regatu de unde se trage, serva de modelu si inspira respectu, corpulu comerciantiloru, in orice ocaziune n'a lipsitu a manifestá devotamentulu seu si iubirea sa catra Carolu I., augustulu nostru Domnitoriu. Am deplin'a credintia, ca acestu devotamento, ca acésta iubire va cresce neincetatu pe oatu vomu cunosce mai bine pe Alesulu Natiunei, pe Soveranulu nostru si cugetarile sale, cari n'au de scopu de catu tari'a, libertatea si mari'a natiunale. Catu pentru noi, domniloru, vomu cautá totudéun'a se ne facemu demni de increderea ce ne aratati si de care suntemu fericiți si mandri.

Se traiésca Caro'u I.!

Se traiésca comericiulu si industri'a natiunale!“

D. Gusti, min. de culte, in numele comericiului de preste Milcovu totu pentru inffiorarea comericiului si a avutiei natiunale in tóta Romania'a.

Gen. Golescu pentru armat'a romanésca, care in tóte ocaziunile a sciutu si va sci a fi óstea natiunala.

Colonelulu Bratianu pentru gen. Golescu, care a lucratu de ani pentru libertate si natiunalitate si pentru redicarea unui tronu puteriniu si mare in Romania'a.

Colonelulu Adrianu pentru guardi'a natiunala cá radimulu patriei tronului si institutiuniloru liberale si dupa alte vreo cateva

D. min. I. Bratianu tiene unu toastu lungu dovedindu, ca inteligenti'a si toti fratii patrioti din Romania'a de preste Milcovu suntu cu unu cugetu si cu o anima pentru sustinerea constitutiunii si a tronului, si cá unirea tocmai fratiloru de preste Milcovu le aduce mai multe folóse, fiinduca decandu s'a facutu unirea pe lunga alte folóse li s'a golitu si tier'a de multi de acei ospeti mai intreprindietori, de cari este plina (jidanii?) si nici unu interesu industrialu nu se afla, care se i faca a nu voi unirea sol. Elu dara dice, ca la acésta serbatória a unirii nu este vorba de unirea principatelor, pentruca acésta nu e pusa la indoiéla de nici unu adeveratu romanu, ci de unirea simtiemintelor si mai incolo urméza asia:

„Vorbescu de una alta unire mai importante, de unirea simtiemintelor, a ideelor, a intereselor, a clasiloru. Acésta unire o infacisicéza banchetulu de asta séra. S'au veditu societati mai mice decatu cea romana cari, multiamita unei asemeni uniri, au lasatu in istoria pagini mai frumóse decatu imperie intinse. Pentruca unirea clasiloru produce rezultate mai mari decatu chiaru unirea a dóua tieri. De aceea am fostu fericitu candu am veditu realisata aici acea unire. Tóte clasile, tóte interesele suntu in adeveru reprezentate aci: industria, comerciu, profesioni liberali, meseriasi, functionari, advocati, militari, artisti, toti suntu aci. Cine a mai remasu óre nerepresentatu? Nimine, decatu cativa individi ce, culcanduse pré tardiu si n'au avutu timpu inca se si ficece ochii, se védia, se intieléga. Totu inse ce produce,

totu ce traiesce din lucrulu seu este reprezentatu in asta adunare. Candu una societate ajunge a intielege, ca tóte interesele suntu solidarie si ca tóte trebue se si de man'a, acea societate este scapata, viitorulu seu nu mai póte fi amenintiatu. Candu eramu in strainetate, mi se dicea necontentu de acei ce cunosceau tier'a: „Dar' ce sunteti dvóstra? Nu infacisiatu nimic, n'aveti le tiers-état, clasa de midilocu, bazea societatoru moderne.“ — Asiu dori se viia acei ce nu credeau in natiunea romana, se védia si se se convinga, ca elementulu de viétiá esi-ta. Cine póte in adeveru representá mai bine decatu acestu banchetu le tiers-état, clasa de midilocu, activitate natiunale, producerea? Aci suntu toti, comercianti, industriali, medici, proprietari, militari, etc. Totu ce forméza puterea unei natiuni, ce contribue prin activitatea sa la prosperitatea si marirea ei. Intre noi nu suntu parassiti; una societate care traiesce din munc'a sa, unde nu este parasitismu, nu se póte teme de anarchia. Numai acei cari n'au traitu cu cugetarea in societatea loru, cari au dormitu pré tardiu si cari, cum diceiu, nu si-au stersu inca ochii, numai aceia se potu teme de anarchia. Dar' acei cari se scóla de diminétiá si lucréza spre a trai, societatea ce traiesce din munc'a sa nu se teme nici cari va rapi cineva libertatea, nici de fantasm'a anarchiei, oa-ci scie pré bine; ca acolo unde este consciinti'a dreptului si a datoriei, nici un'a nici alt'a nu este cu putintia.

Béu dar' pentru prosperitatea, dainuirea eterna a acestei uniri, care ne va stringe totudéun'a cá asta séra fara altu scopu decatu comunitatea simtiemintelor. Se traiésca unirea tuturoru Romaniloru!“

Ministerulu a primitu o reformare. Plecandu d. min. Dem. Bratianu in strainetate in caus'a cestiunii juridictiunii consulare, Stefanu Golescu trece la esterne. D. I. Bratianu la interterne si ad-interim la finantie. D. Doniciu la lucrurile publice si Antonu Arion la justitia. —

Depesie teleg. din „Monitoriu“.

Berlinu 22 Nov. Diariulu „Roma“ asigura, ca nóue bande de insurgenti an aparutu la frontiera, facundu jafuri si alte esoeso.

Florenti'a 22 Nov. „Opiniunea“ dice ca corpulu de observatie din Itali'a centrale nu va fi inoa disolvatu. Ministrulu renuncia la dreptulu de a presentá candidatulu seu pentru presiedinti'a camerei. Bavari'a adera la proiectulu de conferintia.

Parisu 23 Nov. „Francia“ anuncia, ca guvernulu papale accepta in principiu invitatiunea la conferintia. Acésta hotarire s'a luat dupa una lunga convorbire intre Papa si Saviges. Azemenea se pare siguru, ca Itali'a nu va intardiá a face cunoscuta deciziunea sa. — „Etandard“ desminte, ca Moustier prepara una alta circulara pentru conferintia, adaugundu ca starea actuala de negociatiuni permite a se sperá adunarea conferintiei in cateva septemani. In corpulu legislativu s'au autorisatu interpelatiunea, asupra libertatii individuale a fostu respinsa.

Caus'a conferintiloru europene la Rom'a sta mai bine. Bavari'a, Spani'a, Portugali'a, Franci'a si Austri'a primira tramitarea de plenipotenti, si dupa formularea programei voru primi si Prusi'a si Angli'a. Papa inoa s'a invoitu, se sci ca pe lunga esceptiuni.

In Francoi'a suntu anemele liberaliloru iritate pentru combaterea lui Garibaldi si in genere espeditiunea in Itali'a a facutu sange reu in francezi. In corpurile legislative séu conceu interpelari in caus'a Romei de unde vomu vedé intentiunile regimului francesu. — In Angli'a spanciurarea a 3 fenieni a facutu sange reu, unu meetingu de 20 mii angli tramisera pentru pardonu deputatiune, si nu fú respectate. — Mai adaugemu, ca Rusi'a tramise popi si oficiri la Tulcea etc. pentru prepararea reapucarii insurectiunei bulgarice in Balcanu pe la primavéra. — Caus'a Serbiei e totu incordata si Rusi'a e, care acitia foculu. —

Cursurile la burfa in 29. Nov. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 71 cr. v.
Augsburg	—	—	118 „ 75 „